

Votre Programme Matmidim – Chiour BETH

Parashat Vayéra – semaine du 24 au 28 octobre

Souguia n° 40

ת"סד

Matmidim

Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Chéhéh'éyanou sur

les Mitsvot

Cette semaine nous continuerons la Souguia de Chéhéh'éyanou, en nous penchant sur l'obligation de la réciter lorsqu'on accomplit une Mitsva

Plusieurs questions doivent être traitées : quel type de Mitsva est concerné ? Fait-on la Chéhéh'éyanou sur des kelim qui aident à la Mitsva (construction de Souka, du Chofar ...) ? Que faire lorsqu'on a oublié de faire la Brah'a le premier soir de Hanouka ? etc..

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יארע דבר תקלה על ידי, ולא אכשל בדבר הלכה, וישמחו בי חברי, שלא אמר על טמא טהור ולא על טהור טמא, ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר, ולא יפשו חברי בדבר הלכה ואשמח בהם. כי יי יתן חכמה מפיו ויעת ותבונה. גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך

Tephila après le Limoud

מודה אני לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, ששמת חלקי מיושבי בית המדרש. ולא שמת חלקי מיושבי קרנות. שאני משכים והם משכימים. אני משכים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים. אני עמל והם עמלים. אני עמל ומקבל שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר. אני רץ והם רצים. אני רץ לחיי העולם הבא, והם רצים לבאר שחת. שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שחת. אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם, ואני אבטח בך.

Programme du Dimanche

L'étude aujourd'hui est dédiée à la réfoua Chelema de

Dan ben David et David ben Meyer

1. Quels types de Mitsvot sont soumis à Chéhéh'éyanou ?

Enumérer les Mitsvot citées dans la Tosephta et dites quelles sont leurs particularités.

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ו הלכה ט

העושה כל המצות מברך עליהן העושה **סוכה** לעצמו או ברוך שהגיענו לזמן הזה נכנס לישב בה או ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה משברך עליה יום ראשון שוב אינו צריך לברך

העושה **לולב** לעצמו או ברוך שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה כשהוא נוטלו או ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב וצריך לברך עליו כל שבעה

העושה **ציצית** לעצמו או ברוך שהחיינו כשהוא מתעטף או ברוך אשר קדש' במצ' וצו' להתעטף בציצית וצריך לברך עליהן בכל יום העושה **תפלין** לעצמו אומ' ברוך שהחיינו כשהוא מניח ברוך אשר קד' במצ' וצו' להניח תפלין מאימתי מניח בשחרית לא הניח בשחרית מניח כל היום כולו

[...] המוהל צריך ברכה לעצמו או ברוך על **המילה** אבי הבן צריך ברכה לעצמו או ברוך א' להכניסו בבריתו של אברהם אבינו העומדין מה הן אומ' כשם שהכניסנו לברית כן תכניסו לתורה ולחופה ולמעשים טובים

[...] היה הולך להפריש **תרומה ומעשרות** או ברוך שהגיענו לזמן הזה כשהוא מפרישן או ברוך אשר קד' במצ' וצו' להפריש תרומה ומעשרות מאימתי מברך עליהן בשעה שמפרישן

Comparer le Tosfot avec cette Tosefa

Comment la question de Tosfot est-elle répondue ? Comparer avec la réponse du Ran et Tosfot Haroch

תוספות מסכת סוכה דף מו עמוד א

העושה סוכה לעצמו מברך שהחיינו - צריך לפרש טעם מאי שנא דיש מצות שתקינו לברך שהחיינו ויש מצות שלא תקינו בעשיית סוכה ולולב תקינו כדאשכחן הכא ובעשיית ציצית ותפילין לא תקינו כדמוכח פרק התכלת (ג"ז שם) דמפרש ר' יוחנן מאי מברך אתפילין של יד ותפילין של ראש ואילו לעשות תפילין לא מברך דלא חשיב ליה וכמו כן יש לדקדק דשהחיינו נמי לא מברך מדלא חשיב לה וכן אפדין הבן מברך שהחיינו כדאיתא בסוף פרק ערבי פסחים (פסחים דף קכא:) ואילו אמילה לא מברך מדלא חשיב בפ' התכלת (מנחות שם) ובסוף ר"א דמילה (שבת דף קלז:) בהדי ברכות של מילה וכן אקריאת מגילה מברך שהחיינו כדאיתא בריש הקורא את המגילה עומד (מגילה דף כא:) ואילו אקריאת הלל לא מברך ונראה דמצוה שיש עליה שמחה תקנו שהחיינו ודאמרינן בהרואה (ברכות דף נד.) דמברך על כלים חדשים כתב רב שרירא גאון דלא סמכינן עלה דמסקינן בפרק בכל מערבין (עירובין ד' מ:) דבעינן מידי דאתי מזמן לזמן וקשה מפדיון הבן

ר"ן על הרי"ף מסכת סוכה דף כב עמוד ב

[...] ולי נראה דשהחיינו דמצות בזמן תלי כדמוכח בסוף פרק בכל מערבין (דף מ ב) דאמרי' בר"ה ויוה"כ דכיון דמזמן לזמן קאתי אומר עלייהו זמן הלכך סוכה ולולב ומקרא מגילה מזמן לזמן קאתו ופדיון הבן אף על גב דלאו מזמן לזמן קאתי אפ"ה כיון שהיא מצוה תלויה בזמן ל' יום של תינוק שיצא מכלל נפל ונכנס לכלל קיימא

וחיות שפיר שייך לברוכי ביה שהחיינו אבל תפילין ומילה לא תלו בזמן והלל של ב' ימים טובים נמי אף על גב דתלו בזמן כיון שתקנו לומר על כל צרה וצרה שלא תבא על הצבור אין זמנו קבוע וצ"ע לפ"ז למה אין מברכין זמן על ספירת העומר וראיתי מי שכתב שאם לא ספר בלילה לא יספר ביום כדתנן כל הלילה כשר לספירת העומר משמע דהא ביום לא יצא ומשום הכי לא אמרי' ביה זמן

תוספות הרא"ש מסכת סוכה דף מו עמוד א

העושה סוכה לעצמו מברך שהחיינו, צריך לפרש טעמא מאי שנא דיש מצות שתקנו לברך שהחיינו בעשייתו כגון סוכה ולולב ועל עשיית ציצית ותפילין לא תקנו כדאשכחן בפרק התכלת דמפרש ר' יוחנן אתפילין של יד או אתפילין של ראש ולא מפרש דמברך שהחיינו בעשייתו, וי"ל דלא שייך לברך שהחיינו בעשיית מצוה אלא מצוה הבאה מזמן לזמן, והא דמברכין שהחיינו על פדיון הבן ולא מברכין בשעת המילה שעדיין אינו בר קיימא ולא יצא עדיין מתורת נפל, והא דמברכין שהחיינו על קריאת מגלה ואקריאת הלל אין מברכין איכא למימר פרסומי ניסא שאני

Comment comprenez-vous l'avis du Rambam sur les Tsitsit et Tephilin (sujet revu plus tard)?
Combien de catégories de Mitsvot cite-t-il ?

רמב"ם הלכות ברכות פרק יא הלכה ט

כל מצוה שהיא מזמן לזמן כגון שופר וסוכה ולולב ומקרא מגילה ונר חנוכה, וכן כל מצוה ומצוה שהיא קניין לו כגון ציצית ותפילין ומזוזה ומעקה, וכן מצוה שאינה תדירה ואינה מצוייה בכל עת שהרי היא דומה למצוה שהיא מזמן לזמן, כגון מילת בנו ופדיון הבן מברך עליה בשעת עשייתה שהחיינו, ואם לא בירך על סוכה ולולב וכיוצא בהם שהחיינו בשעת עשייה מברך עליהן שהחיינו בשעה שיצא ידי חובתו בהן וכן כל כיוצא בהן

En fonction de ce qui a été étudié, quel serait votre avis sur Mezouza ?

רבינו בחיי דברים פרשת ואתחנן פרק ו פסוק ט

והקובע מזוזה צריך שיברך: אשר קדשנו במצותיו וצונו לקבוע מזוזה, וכן צריך לברך שהחיינו, כדין מצוה הבאה מזמן לזמן

Les mots du jour à apprendre :

Fissuré	אַבְקָע
Poudre	אַבְקָתָא
Membre	אַבְר

Programme du Lundi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la réfoua Chelema de

Dan ben David et David ben Meyer

2. Chéhéh'éyanou sur des Mitsvot Dérabanan

במה מדליקין פרק שני שבת כג.

לברך אמר רב יהודה ^{ע"י}יום ראשון הרוואה מברך ב' ומדליק מברך ג' מכאן ואילך מדליק מברך שתיים ורוואה מברך אחת מאי ממעט ממעט זמן ונימעוט גם נם כל יומי איתיה

כמו שאנו עושים משל שרף: הרוואה. העובר בשוק ורוואה באחד החצרות דולק. ומלאמי בשם רבינו יצחק בן יהודה שאמר משם רבינו יעקב דלא הווקקה ברכה זו אלא למי שלא הדליק צביתו עדיין או ליושב בספינה: הרוואה מברך ששים. שעשה נסים ושהחיינו שאין עליו לנרך להדליק דהא לא אדליק איהו: מאי ממעט. המדליק בשאר ימים איו מן השלש ממעט: כל יומי איסי. שהרי כל שמנה הדליקו מן הסך אבל זמן משהגיענו להתחלת זמן הגיענו:

כא: הקורא עומד פרק שלישי מגילה

מקום: מנ"ת. על מקרא מגילה ושעשה נסים ושהחיינו: וידבר עולם

לפניה מאי מברך רב ששת מקמרויא איקלע לקמיה דרב אשי וברך מנ"ח לאחריה מאי

Que faire lorsqu'on oublie Chéhéh'éyanou à H'anouka ?

Selon vous, le Choulhan Aroukh est-il d'accord de faire Chéhéh'éyanou en journée ? Quel est l'avis du Méiri ?

שולחן ערוך אורח חיים הלכות חנוכה סימן תרעו סעיף א

המדליק בליל ראשון מברך שלש ברכות: להדליק נר חנוכה, ושעשה נסים, ושהחיינו; ואם לא בירך זמן בליל ראשון, מברך בליל שני או כשיזכור

שם סעיף ג

מי שלא הדליק ואינו עתיד להדליק באותו הלילה, וגם אין מדליקין עליו בתוך ביתו, כשרואה נר חנוכה מברך: שעשה נסים, ובליל ראשון מברך גם שהחיינו, ואם אח"כ בליל ב' או ג' בא להדליק אינו חוזר ומברך שהחיינו

בית הבחירה למאירי מסכת שבת דף כג עמוד א

מי שאין לו להדליק ואינו במקום שיהא אפשר לו לראות יש אומרים שמברך לעצמו שעשה נסים ושהחיינו בלילה ראשונה ושעשה נסים בכל הלילות והדברים נראין וכן ראיתי מי שכתב שמי שלא הדליק עדיין ובא לו בתוך ימי חנוכה שלילה ראשונה שהוא מדליק מברך זמן

משנה ברורה סימן תרעו ס"ק ב

או כשיזכור - ר"ל כשיזכור בשאר הלילות בשעת ההדלקה [לבוש] ואם נזכר אחר ההדלקה [ג] אינו מברך בלילה זו עוד

שער הצינון סימן תרעו ס"ק ג

פתחי עולם בשם ישועות יעקב, ורוצה לומר, שיראה לברך זמן ביום אחר בעת ההדלקה, אמנם אם ארע זה בליל שמיני וממילא יתבטל לגמרי ברכת שהחיינו, צריך עיון, דאפשר דכמו בעלמא קיימא לן דזמן אומר אפילו בשוק, דהוא קאי על עצם היום טוב, אפשר דהוא הדין בזה דקאי על עצם הזמן דחנכה שנעשו בו נסים ונפלאות, אלא דלכתחלה סמכו זה על זמן ההדלקה, וכעין סברתי נמצא במאירי וזה לשונו, מי שאין לו להדליק ואינו במקום שאפשר לו לראות, יש אומרים שמברך לעצמו שעשה נסים ושהחיינו בלילה א' ושעשה נסים בכל הלילות, והדברים נראים, עד כאן לשונו, וצריך עיון

פרי חדש אורח חיים סימן תרעו סעיף א

הך שהחיינו לא נתקן אלא על הדלקה או על הראייה, הא לאו הכי, לא יברך. והא דאמרינן בפרק בכל מערבין [עירובין מ, ב] זמן אומר אפילו בשוק, ההיא בזמן דרגל

Les mots du jour à apprendre :

Vérité	אֶבְרָא
Plomb	אֶבְרָא
Extérieur	אֶבְרָא

Programme du Mardi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la réfoua Chelema de

Dan ben David et David ben Meyer

3. L'intervalle de temps nécessaire entre les Mitsvot pour pouvoir faire Chéhéh'éyanou

Selon vous, peut-on comprendre que Tosfot seraient d'accord pour une Mitsva qui a un cycle de 30 jours ?

כיצד מברכין פרק שישי ברכות

לז:

תוס'

היה עומד ומקריב מנחות. פרש"י
צעל הבית המתנדב מנחה
ודוחק גדול הוא דהיה עומד ומקריב
משמע צכהן המקריב וכן לישנא נטלן
לאכלן משמע דאכהן קאי ונראה
צכהן העומד להקריב ראשון
צמשמרתו וכ"ד משמרות היו וכל שבת
מתחדשת משמרה אחרת אס כן כל
משמרה אינה משמרת אלא צ' פעמים
צשנה וכיון שיש להם זמן קבוע
מברכין שהחיינו ולא כפירש"י דמנחות
דמיירי צכהן שלא הקריב מעולם:

רש"י

כית מברכין המוליא: הי. ישראל
עומד: ומקריב מנחות. ונתנה לכהן
להקריבה: אומר צרוך שהחיינו. אס
לא הביא מנחות זה ימים רבים: נטלן

רב יוסף מנא אמינא לה דתניא היה עומד
ומקריב מנחות בירושלים אומר צרוך שהחיינו
וקימנו והגיענו לזמן הזה נטלן לאכלן מברך

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף לז עמוד ב

ישראל שהביא מנחה להקריב ולא הקריב אחרת מקרוב ונראה לי בה כל תוך ל' מברך שהחיינו שהרי על נדבה
היא באה ולא על חטא [...]

Comprendre la Mah'loket entre le Maguen Avraham et le Rav Abodroham (רד"א)

מגן אברהם סימן תכב ס"ק ה

וקורין ההלל. מה שאין מברכין זמן על ההלל מפני שפעמים החדשים חסרים והוי תוך ל' (רד"א כ"ה) וצ"ע דהא
גם כשהחדש מלא הוי ב' ימים ר"ח וקורין אותו ביום ל' ואפשר דס"ל כיון דיום השני עיקר ה"ל ביום ראשון
כקורא בתורה דאינו מחויב בדבר ומ"מ אעיקרא דדיני פירכא דלא תקנו זמן אדבר שהוא רגיל דדוקא בדבר
שהוא בא לחצי שנה כתבו בברכות דף ל"ו/ל"ז/ שמברך זמן ועמ"ש ס' רכ"ה

מחצית השקל אורח חיים סימן תכב ס"ק ה

(Optionnel)

וקורין כו' דדווקא בדבר שהוא בא לח"ש כו'. ר"ל דמסברא אין לברך כ"א אפרי המתחדש משנה לשנה או ברגל
שאינו בא כ"א פ"א בשנה אלא דמצינו בתוס' ברכות דאפי' הבא מחצי השנה לח"ש מברך שכל אבריייתא דקתני
שכהן מקריב מנחה מברך שהחיינו. דמיירי שמקריב פ"א במשמרו. כיון שהיו כ"ד משמורות כהונה והיו
מתחלפים כל שבוע היה עובד משמר אחר. ולכך כיון שאינו מגיע לכל משמר כ"א ב"פ בשנה כשמקריב תחלה
במשמורו מברך שהחיינו. אבל בדבר שבא בקרוב מחצי שנה לא מצינו שיברך שהחיינו. אלא דצ"ב דהא קי"ל
הרואה חברו לאחר שלשים יום מברך שהחיינו וכדלעיל ר"ס רכ"ה ועיין בס' א"ר וצריך לחלק ואפשר שע"ז רמז
מ"א במ"ש ועיין מ"ש ס' רכ"ה או נתכוין למ"ש שם סעי' ו' בהגה דעל פרי המתחדש שני פעמים בשנה מברך
שהחיינו וכ' מ"א שם ראה מתוס' הנ"ל ומשמע דוקא ב' פעמים אבל ג' פעמים לא דבעי דוקא חצי שנה

אליה רבה סימן תכב

לקרות הלל וכו'. מה שאין מברכין זמן על הלל, מפני שפעמים החדשים חסרים והוי תוך ל' (ר"ד אבודרהם
עמוד יז כנסת הגדולה הגהות טור). והקשה מג"א [סק"ה] הא דוקא בדבר שבא לחצי שנה כתבו בברכות דף
ל"ז [ע"ב ד"ה היה] שמברך זמן ע"כ. ולק"מ, דבר"ד אבודרהם גופיה דף ח' [שם] כתב שהרי הרואה את חברו
בפחות מל' יום אינו מברך שהחיינו ע"כ, וזה נמי מש"ס, ואם כן תקשי אהדדי. ונ"ל דהא דחצי שנה לאו דוקא
אלא מיירי כשאין זמן קבוע ולפעמים הם בתוך ל' יום

פרי מגדים אורח חיים אשל אברהם סימן תכב ס"ק ה

עין מג"א. הראה לסימן רכ"ה חבירו לאחר שלשים יום מברך כו', התם אין רגיל. אי נמי רגיל מ"מ לאו ברור שמא יארע אונס ולא יראה מה שאין כן דבר הרגיל וטבעו לבוא תוך חצי שנה בל"א אין אומר זמן, ועצרת, בין פסח, מ"מ כל רגל ענין בפני עצמו הוא ורומז ענין אחר ג"כ, כמבואר, משא"כ ראש חודש כאמור, ועיין אליה רבה אות י', ולפי מה שכתבתי אתי שפיר. שוב ראיתי שהמג"א כיון לסימן רכ"ה אות י"ג על מה שכתב המחבר פרי שמתחדש ב' פעמים בשנה מברך שהחיינו, הא יותר לא, והביא תוס' ברכות ל"ז ע"ב ד"ה היה עומד ומקריב, יע"ש היטב. ודוקא חצי שנה הא אין ביניהם חצי שנה אין מברך זמן, כאמור

Les mots du jour à apprendre :

Fait fuir	אַבְרוּחִי
J'ai fait s'enfuir	אַבְרוּחִי
Je bénirai	אַבְרִיךָ

Programme du Mercredi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la réfoua Chelema de

Dan ben David et David ben Meyer

4. Chéhéh'éyanou sur la construction d'objets qui permettent l'accomplissement de la Mitsva

Pourquoi selon Tosfot on est quitte de Chéhéh'éyanou du Yom Tov lorsqu'on l'a dite sur la Souka ? Revoir les paroles du Rambam plus haut

לולב וערבה פרק רביעי סוכה מו.

העושה לולב לעצמו אומר ברוך שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה נטלו לצאת בו אומר ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב ואף על פי שבירך עליו יום ראשון חוזר ומברך כל שבעה העושה סוכה לעצמו אומר ברוך שהחיינו וקיימנו כו' נכנס לישב בה אומר אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה וכיון שבירך יום ראשון שוב אינו מברך קשיא לולב

תוספות

נכנס לישב בה מברך לישב בסוכה. מנלל קאמר מברך שמים כדקתני סיפא בעשייה ועומדת ואין יכול לחדש בה דבר משמע דנפיק אהא דבירך אעשייה שהחיינו ומימה ומיפוק ליה דמברך משום יו"ט כמו שמברכין איום טוב דפסח ועצרת וכל שאר ימים טובים ושמה כיון דסוכה מחמת חג קאמירא קברא הוא דזמן ידיה אע"פ שבירך בחול פטור הוא אף בחג דזמן כי קא אתי מחמת מועד קאתי אפילו בלא יום טוב כדאמר לקמן (דף מו:): דאי לא בריך האידנא מברך למחר או ליומא אחרת:

לולב ת"ר העושה סוכה לעצמו אומר ברוך שהחיינו כו' נכנס לישב בה אומר ברוך אשר קדשנו כו' היתה עשויה ועומדת אם יכול לחדש בה דבר מברך אם לא לכשיכנס לישב בה מברך שמים אמר רב אשי חזינא ליה לרב כהנא דקאמר להו לכולהו אכסא דקדושא ת"ר היו לפניו

רא"ש מסכת סוכה פרק ד סימן ב

ת"ר העושה לולב לעצמו אומר ברוך שהחיינו נטלו לצאת בו אומר אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת לולב ואף על פי שבירך ביום טוב ראשון חוזר ומברך ביום טוב שני והאידיגא לא נהוג לברך שהחיינו בשעת עשיה אלא בשעת נטילה כדאמרין לקמן בשהחיינו דסוכה דרב כהנא מסדר להו אכסא דקדושא ה"נ דלולב מברכין ליה בשעת נטילה

חידושי הריטב"א מסכת סוכה דף מו עמוד א

היתה עשויה ועומדת אם יכול לחדש בה דבר. פי' בסכך או בדפנות הצריכות לה לעכב, מברך מיד שהחיינו ושוב אינו מברך אותו בכניסת ליל החג שכבר בירך זמן מדין סוכה בשעת מעשה. ואם לאו לכשנכנס בה מברך שתיים. פי' ברכת לישיב בסוכה וברכת שהחיינו שעל הסוכה

אמר רב אשי חזינא ליה לרב כהנא דמסדר ליה כולהו אכסא. יש מפרשים דלתנא דמתניתא כל שלא בירך זמן בשעת מעשה שמברך אותו בשעת כניסה זמן זה עולה לו אף לרגל, ורב אשי אשמועינן דרב כהנא אינו מברך זמן כלל בשעת עשיית סוכה ולא בשעת עשיית לולב אלא זמן דסוכה מנח ליה עד ליל סוכות שמקדש על הכוס ומסדר עליו ברכת הסוכה והזמן שעולה לשניהם וכן בלולב מסדר הזמן בשעת נטילה עם ברכת הנטילה, והכין כתבו רובא דרבנן ז"ל ועמא דבר כותיהו שלא לברך זמן בעת עשיית סוכה ולולב, ולא מחזור דהא תנאי קפדי לברך זמן בשעת מעשה כדקתני בהדיא העושה סוכה העושה לולב מברך שהחיינו וקתני נמי אם יכול לחדש בה דבר מברך מיד דחייב לברך זמן מיד [ורב כהנא] היכי שביק ליה עד שעת כניסה, אלא ודאי דלתנא דמתניתין בשעת מעשה מברך זמן על הסוכה ועל הלולב ועדיין כשנכנס בה ליל החג או אפילו [לא] נכנס בה כלל חייב לומר זמן אחר קודם או לאחר מכאן על הכוס מדין הרגל ואינו יוצא בזמן של סוכה כלל, ואתא רב אשי ואמר שיכול הוא לפטור עצמו עכשיו בזמן אחד כיון ששניהם באין עליו בליל החג והוא שיסדר ברכת הסוכה על הכוס לאחר קדוש ויאמר אח"כ זמן ויעלה לו זמן לסוכה ולחג, אבל לא בא רב אשי לפטור מזמן שבשעת מעשה, ודכולי עלמא כל שברך על הסוכה או על הלולב זמן בשעת מעשה שוב אין לומר עליהם זמן אלא שאומר זמן בשעת קדוש מדין החג, והרוצה לצאת ידי שתיהן כשעושה סוכה לעצמו מברך זמן ואח"כ מסדר ברכת לישיב זמן על הכוס ועושה לולבו על ידי אחרים כדי שלא יתחייב עליו לומר זמן בשעת מעשה וכן ראוי לעשות וכך מצאתי בשם רבינו הגדול הרמב"ן ז"ל

Les mots du jour à apprendre :

Je guerirai	אָבְרִי
Créé	אָבְרִי
Après	אַבְתְּרָא

Programme du jeudi

L'étude aujourd'hui est dédiée à la réfoua Chelema de

Dan ben David et David ben Meyer

שולחן ערוך אורח חיים הלכות סוכה סימן תרמא סעיף א

העושה סוכה, בין לעצמו בין לאחר, אינו מברך על עשייתה אבל שהחיינו היה ראוי לברך כשעושה אותה לעצמו, אלא שאנו סומכים על זמן שאנו אומרים על הכוס של קידוש.

הגה: ואם לא אכל לילה ראשונה בסוכה, אף על פי שברך זמן בביתו, כשאוכל בסוכה צריך לברך זמן משום הסוכה; ואם בירך זמן בשעת עשייה, סגי ליה. (ר"ן פרק לולב וערבה)

Comment le Mordeh'i fait la différence entre la construction de la Souka et celle de la H'anoukia ? Etudier aussi la réponse du Méiri suivant

מרדכי מסכת סוכה פרק לולב וערבה רמז תשסח - תשסז

העושה סוכה לעצמו אומר זמן אין לתמוה מ"ש דלא מברכין זמן אעשיית נר חנוכה דהא מזמן לזמן אתי ויש לומר דמשעת עשייתו לא מינכר שעושה אותם לשם מצוה דשמא ידליקם לצורכו ולהכי לא מברך אבל סוכה מינכר דלשם מצוה קא עביד ואם ישאל השואל בכתיבת מגילה ובעשיית שופר ותפילין וציצית אמאי לא מברכין זמן דמינכר שפיר דלשם מצוה קעביד ויש לומר דבר שעושין חדש משנה לשנה כגון סוכה ולולב יש לברך זמן אבל מגילה ושופר שעושין אותה לכמה שנים לא שייך ביה זמן דהא כמה פעמים בא אותו זמן ואינו מברך שהחיינו היכא דאין עושה חדש והאידיגא לא מברכין שהחיינו אעשיית סוכה כמו שעשו בימי החכמים התנאים ואמוראים. וי"ל לפי שאז כל אחד ואחד עשה לעצמו לפיכך היה מברך אבל עתה שאחד עושה לק' אין נראה שיברך העושה והשאר לא יברכו וסומכין אהא דאמרי' פרק לולב (הגזול) [וערבה] רב כהנא מסדר להו אכסא דברכתא וכן עמא דבר

בית הבחירה למאירי מסכת סוכה דף מו עמוד א

[...] ובברכת שהחיינו מיהא נראה מדברי גדולי המחברים שאף העושה לעצמו שופר או מצה או מגילה או ציצית וכיוצא באלו מברך זמן ואף בברייתא מצאנוה כן בהדיא בעושה ציצית או תפילין וגדולי המפרשים כתבו שלא נאמר כן אלא במצוה שיש בעשייתה קצת הנאה כסוכה ולולב שיש בהם הרחבת הלב לעושיהן אבל עשיית מצה ושופר ומגילה אין בעשייתן הנאה אלא טורח יתר והדברים רופפים

Définir l'avis du Rambam dans son Responsa, et comparer avec les paroles du Rambam vu précédemment.

שו"ת הרמב"ם סימן קמא

השאלה הכ"ג שאלה היתחייב על קביעת מזוזה ולבית תפילין וציצית, כשהיתה לו מזוזה ונעקרה ועשה אחרת או שנקרעו התפילין שלו ועשה אחרים או שם ציצית חדשה, וכן כל המצות, היתחייב בעשיתן ברכת זמן אם לא

התשובה לשון התוספתא בסוף ברכותא כל המצות מברכין עליהם שהגיענו. העושה סוכה לעצמו אומ' ברוך שהגיענו. העושה לולב לעצמו אומ' ברוך שהגיענו. נטלו וכו'. [העושה ציצית לעצמו אומר ברוך שהגיענו. כשהוא מתעטף וכו']. העושה תפילין לעצמו מברך שהגיענו. כשהוא מניח וכו'. ושם ג"כ בפרק הרביעי של ברכות

נאמר היה מקריב מנחות בירושלים, אומ' ברוך שהגיענו. היה מקריב זבחים בירושלים, אומר ברוך שהגיענו, וכשהוא מקריב, אומ' בא"י אמ"ה אקב"ו להקריב את הזבח. וכבר נתבאר לך שהמצות יברך עליהן בתחילת עשייתן שהחיינו. והמצות נחלקות בזה לשלשה חלקים. הראשון בהם, שכל מצות עשה, בין של תורה בין של דבריהם, שמחייבת מזמן לזמן, כגון סוכה ושופר ולולב ונר חנוכה ומקרא מגלה, יברך עליהן שהחיינו, וזה ידוע ומפורסם אצל כל אחד. והחלק השני כל מצוה, שהיא קניין האדם ורכישת דבר, כגון ציצית ותפילין ומזוזה ומעקה, גם עליה יברך תחילת עשייתן שהחיינו, לא תהי זו פחותה מקונה כלים חדשים או בונה בית חדש. וראיה לזה ממה שאמרה הבריתא בדבר ברכת הזמן על הציצית ועל התפילין, אחרי מה שאמרה כל המצות מברכין עליהן שהחיינו והגיענו. והחלק השלישי כל מצוה שאינה תדירה ואין האדם מתמיד בעשייתה בכל עת, משום שאע"פ שאינה מיוחדת בזמן, דומה היא הואיל ואין חיובה מתמיד, למצוה שהיא מזמן לזמן, ולכן מברכין עליה שהחיינו, כמו שאמרה הבריתא במקריב מנחות ומקריב קרבנות וכמו שנתבאר בתלמודה בפדיון הבן, שאבי הבן מברך שנים, אשר קדשנו וכו' ושהחיינו וכו'. (והקש) זה עצמו במילה, שאבי הבן מברך שהחיינו, (דמאי) שנא, למה יברך שהחיינו על פדיונו ולא יברך שהחיינו על מילתו, ולא הזכיר זאת בבריתא ולא בתלמוד, להיותו ידוע ומפורסם, שכל המצות מברך עליהן שהחיינו. הלא בפדיון הבן לא שאל התלמוד, התחייב על זה ברכת זמן אם לא תתחייב, אלא באה (השאלה), האבי הבן מברך, הואיל והוא המחויב במצוה זו, או הכהן מברך, הואיל ומטיא הנאה לידיה. מכאן ראה, שהעניין ברור ומחזור, שאי אפשר בלא (ברכת) זמן, והשאלה לא באה אלא על מי שיברכנה. ולא הבאנו אלו הג' חלקים אלא להוציא האחרים, לפי שמי שהפריש חלה או תרומה או מעשרות או טמא שטבל, לא יברך שהחיינו על עשית אלו המצוות ודומיהן, הואיל ואינן בכלל חלק מן החלקים שבארנו. ואלו העניינים כולם מבוארים בחיבורנו הגדול

Comprendre l'avis du Tour sur Tsitsit et Tephilin avec l'explication du Beit Yossef (et celle du Bah' en optionnel)

טור אורח חיים הלכות ציצית סימן כב

העושה ציצית לעצמו מברך שהחיינו נתעטף בו מברך להתעטף בציצית

בית יוסף אורח חיים סימן כב

העושה ציצית לעצמו מברך שהחיינו. בתוספתא דברכות פרק אחרון (הט"ו) וכתבוהו התוספות בפרק התכלת (מב: ד"ה ואילו) ובנמוקי יוסף בהלכות ציצית (יא: ד"ה אמר רב). וכתב עליה ואם לא אמר בשעת עשייה אומר בשעת עטיפה ראשונה דהכי איתא בסוכה ולולב כדאיתא בדוכתייהו (סוכה מו.). וכן כתב הרמב"ם בפרק י"א מהלכות ברכות (ה"ט) כל מצוה שהיא מזמן לזמן כגון שופר וכו' וכן כל מצוה שהיא קניין לו כגון ציצית ותפילין וכו' וכן מצוה שאינה תדירה וכו' כגון מילת בנו וכו' מברך עליהם בשעת עשייתה שהחיינו ואם לא בירך על סוכה ולולב וכיוצא בהם שהחיינו בשעת עשייה מברך עליהם שהחיינו בשעה שיוצא ידי חובתו בהן וכן כל כיוצא בהן: ויש לתמוה על רבינו שכתב גבי ציצית שמברך שהחיינו ולא כתב כן גבי תפילין ורבינו הגדול מהר"י אבוהב כתב דסבירא ליה לרבינו דלא קיימא לן כההיא תוספתא אלא אינו מברך שהחיינו אלא על מצוה שהיא מזמן לזמן כדמשמע ממה שכתב בהלכות פסח סימן תל"ב גבי ביעור חמץ ומשום הכי לא כתב בתפילין שיברך שהחיינו ומה שכתב בציצית שיברך שהחיינו אינו מטעם המצוה אלא מטעם קנה כלים חדשים (ברכות נד.) וכן כתב בעל העיטור (שער שלישי ח"ב) וזה לשונו ציצית לא קביע ליה זמן ולא מברכין עליה שהחיינו ומסתברא לן בשעה שקנה טלית ועושה בו ציצית מחדש מברכין שהחיינו דלא גרע מכלים חדשים עכ"ל

ב"ח אורח חיים סימן כב

ויש לתמוה למה לא פסק רבינו גם בתפילין ובמזוזה לברך שהחיינו והרמב"ם פסק לברך ונראה דרבינו נמשך אחר דעת התוספות בפרק לולב וערבה (סוכה דף מ"ו ד"ה העושה וכו' מברך) דאין מברך שהחיינו על עשיית תפילין אף על גב דמשמע מדבריהם דגם בציצית לא תקנו לא כתבו כך אלא לפי שלא מצאו בתלמוד לברך על זה ורבינו לפי שמצא בתוספתא שפסק כך לגבי ציצית כתבה בספרו וסבירא ליה דבציצית ודאי כיון שעל ידה יזכור כל מצות השם איכא שמחה בפעם ראשון כשלבשן מה שאין כן בתפילין כיון דצריכין גוף נקי ואיכא מורא ועונש ליכא שמחה והוא הדין במזוזה ליכא שמחה טפי מבשאר מצוה. ומהר"י אבוהב כתב דטעם רבינו הוה

מטעם קנה כלים חדשים כמו שכתב בעל העיטור ויש לתמוה דא"כ אף בלא ציצית חייב לברך כדלקמן בסימן רכ"ג ותו דמשמע מלשון רבינו והרמב"ם דמטעם עשיית ציצית מחדש מברך אף על גב דהמלבוש הוא ישן לכן נראה כדפירשתי דסבירא ליה לרבינו דכל העושה ציצית מחדש אפילו בכלי ישן מברך בפעם ראשונה שהחיינו

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ציצית סימן כב סעיף א

קנה טלית ועשה בו ציצית, מברך שהחיינו, דלא גרע מכלים חדשים. הגה: ואם לא בירך בשעת עשייה, מברך בשעת עטוף ראשון (מיימוני נ"י)

Les mots du jour à apprendre :

Après moi	אַבְתָּרָא
Après lui	אַבְתָּרִיה
Après eux	אַבְתָּרֵיהוּ

Bon Limoud sur Matmidim !

*****

Liste des 40 Souguiot étudiées sur Matmidim

Souguiot de Brah'ot		Sougiot des H'aguim	
1. Birkot Hatorah	17. Birkat Haguefen	33. Birkat Hagomel	8. Hanouka - emplacement de la Hanoukia
2. Choméa Kéoné	18. Natei Inchei	34. Birkat Hagomel (2)	16. Pourim – Michloah' Manot et Matanot Laevyonim
3. Arévout	19. Birkat Haréah'	37. Bal Tossif	20. Pessah – Biour H'amets
4. Kavana dans le Chema	22. Les jus	38. Chéhéh'éyanou sur un nouveau fruit	21. Sefirat Haomer
5. Position pour le Chema	23. Trima	39. Chéhéh'éyanou sur un nouveau Keli	35. Roch Hachana – Les trois Livres
6. Méah Brah'ot	24. Pat Kisnin (1)	40. Chéhéh'éyanou sur les Mitsvot	36. Soukot – Mitsaer
7. Amen Yetoma	25. Pat Kisnin (2)		
9. Les quantités pour les Brah'ot	26. Les Apéritifs		
10. Les Brah'ot de consommation	27. Zimoun (1)		
11. Brah'a Chééina Tsrih'a	28. Zimoun (2)		
12. Ikar Vétafel	29. Zimoun (3)		
13. Mééin Chaloch	30. Zimoun (4)		
14. Brah'a sur un interdit	31. Zimoun (5)		
15. Anigrone	32. Tefilat Haderekh		